

Εγχειρίδιο Παιδαγωγικής Καθοδήγησης σχετικά με την επαναφοίτηση.

Γιαννούλη Ελένη – Εκπαιδευτικός ΠΕ 60.50 Προσχολικής Αγωγής σε Κ.Ε.Δ.Α.Σ.Υ.

Η επαναφοίτηση στο Νηπιαγωγείο ως στοχευμένη εκπαιδευτική παρέμβαση

Τι είναι η επαναφοίτηση

Η επαναφοίτηση αποτελεί τη δυνατότητα επανάληψης της φοίτησης ενός παιδιού στο Νηπιαγωγείο για ένα επιπλέον σχολικό έτος πριν από την εγγραφή στην Α΄ Δημοτικού, όταν αυτό τεκμηριώνεται παιδαγωγικά και εξυπηρετεί τη σχολική του ετοιμότητα. Συνιστά προληπτικό και υποστηρικτικό μέτρο και εφαρμόζεται μόνο κατ' εξαίρεση.

Σημαντική επισήμανση: Η επαναφοίτηση στο Νηπιαγωγείο πραγματοποιείται μία μόνο φορά και δεν υποκαθιστά άλλες μορφές εκπαιδευτικής υποστήριξης.

Ποιος είναι ο παιδαγωγικός της στόχος

Στόχος της διαδικασίας είναι η ενίσχυση της αναπτυξιακής ωρίμανσης, η ενδυνάμωση βασικών γνωστικών και κοινωνικοσυναισθηματικών δεξιοτήτων και η διασφάλιση της ομαλής μετάβασης στο Δημοτικό Σχολείο. Ο επιπλέον χρόνος λειτουργεί ως παράγοντας σταθεροποίησης και ενίσχυσης της λειτουργικότητας του παιδιού. Αποτελεί ένα παιδαγωγικό μέτρο πρόληψης όταν εφαρμόζεται στοχευμένα και αιτιολογημένα.

Παιδαγωγική κατεύθυνση: Η απόφαση λαμβάνεται μόνο όταν υπάρχει σαφής προσδοκία ουσιαστικού οφέλους και όχι απλής χρονικής αναβολής των δυσκολιών.

Ποιοι εμπλέκονται στη διαδικασία

Η νηπιαγωγός καταγράφει συστηματικά την πορεία του παιδιού και συντάσσει τεκμηριωμένη παιδαγωγική εισήγηση. Η διαδικασία υποστηρίζεται από διεπιστημονική αξιολόγηση και πραγματοποιείται σε συνεργασία με τους αρμόδιους εκπαιδευτικούς και την οικογένεια, ώστε η τελική απόφαση να βασίζεται σε αντικειμενικά δεδομένα.

Στην πράξη: Η συνεργασία σχολείου–οικογένειας–υποστηρικτικών φορέων (Κ.Ε.Δ.Α.Σ.Υ.) αποτελεί βασική προϋπόθεση ορθής απόφασης.

Κρίσιμος άξονας: Ο κοινωνικοσυναισθηματικός τομέας αποτελεί βασικό δείκτη προσαρμογής στη σχολική ζωή.

Ενδείξεις και Αντενδείξεις Επαναφοίτησης

- **Πότε Ενδεικνύται:** Σε αναπτυξιακή καθυστέρηση, συναισθηματική ανωριμότητα, παιδιά "οριακής ηλικίας" (Οκτώβριος-Δεκέμβριος) ή σοβαρούς λόγους υγείας και με ελλιπή φοίτηση (πάνω από 100 απουσίες).
- **Πότε ΔΕΝ Ενδεικνύται:** Όταν η δυσκολία είναι αποκλειστικά γλωσσική (αλλόγλωσσοι μαθητές), όταν υπάρχει πολιτισμική στέρηση ή ως υποκατάστατο της Παράλληλης Στήριξης.
- **Νοητική Αδυναμία:** Η επαναφοίτηση, όταν υπάρχει διαγνωσμένη νοητική αδυναμία, έχει νόημα μόνο όταν δεν έχουν κατακτηθεί βασικές δεξιότητες αυτοεξυπηρέτησης ή όταν υπάρχει συννοσηρότητα (αναπτυξιακή διαταραχή, μικρή βιολογική ηλικία, σοβαρά θέματα υγείας).

Παιδαγωγική αργή: Η κατάλληλη εκπαιδευτική υποστήριξη προκρίνεται έναντι της απλής επανάληψης της φοίτησης. **Προσοχή:** Η απόφαση τεκμηριώνεται μόνο όταν ο επιπλέον χρόνος αναμένεται να οδηγήσει σε πραγματική βελτίωση και όχι σε στασιμότητα.

Διαφοροποίηση αναπτυξιακής ανωριμότητας και σταθερών δυσκολιών

Όταν οι δυσκολίες σχετίζονται με αργό ρυθμό ωρίμανσης, ο επιπλέον χρόνος λειτουργεί ενισχυτικά. Αντίθετα, σε περιπτώσεις σταθερών ή οργανικών δυσκολιών, η επανάληψη της ίδιας τάξης δεν επιφέρει ουσιαστική βελτίωση και απαιτούνται εξειδικευμένες παρεμβάσεις και κατάλληλο εκπαιδευτικό πλαίσιο.

Συμπέρασμα: Η επαναφοίτηση εφαρμόζεται μόνο όταν αναμένεται σύγκλιση με τους συνομηλίκους και όχι όταν απαιτείται εξειδικευμένη ειδική αγωγή.

Πώς αξιολογείται η σχολική ετοιμότητα

Η αξιολόγηση πραγματοποιείται ολιστικά και αφορά τη γλωσσική ανάπτυξη, την προσοχή, τη μνήμη, την επίλυση προβλημάτων και τις προμαθηματικές δεξιότητες. Παράλληλα εξετάζονται η καταληπτότητα του λόγου, η ικανότητα διαλόγου, η φωνολογική ενημερότητα, η κατανόηση εντολών, η ανάπτυξη της Θεωρίας του Νου κ.α.

Εκτιμώνται επίσης η λεπτή και αδρή κινητικότητα, η συμμετοχή σε δραστηριότητες, η συνεργασία με συνομηλίκους, η διαχείριση συναισθημάτων, η ανοχή στη ματαίωση και η λειτουργική αυτοεξυπηρέτηση.

Τελικές επισημάνσεις

Η επαναφοίτηση αποτελεί στοχευμένη εκπαιδευτική παρέμβαση και όχι γενικευμένη λύση. Η τεκμηρίωση, η συνεργασία και η παιδαγωγική ευθύνη όλων των εμπλεκομένων διασφαλίζουν την καλύτερη δυνατή εκπαιδευτική πορεία για κάθε παιδί.